

בעזהש"ת

שיעור בספח"ק
תורת המגיד
לפד' שמיני

מתוך תורת המגיד לפד' בדאשית

מפי הגה"ח
דבי אברהם מרדכי אלתר שליט"א

ע"י המשכת דצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חינוך ושינוי הטבע

~*~

נספח (עמוד י"ז): 'אמוץ לעורר מדרם ישנים' - לפרשת החודש

הפצת הגליון מוקדשת

לישועת עם ישראל ובניו בכל מקום שהם
לעילוי נשמת הנעקדים על קידוש השם
במלחמה הי"ד
לרפואת הפצועים שיבריאו
ולהשבת השבויים והנעדרים בבריאות
השלימה ללא נזק ופגע במהרה
וישובו בנים מארץ אויב בגאולת עולם
ולאוקמא שכינתא מעפרא במהרה בימינו
בקרוב ממש

לקבלת הגליון בדוא"ל ולכל שאלה /
הערה על השיעורים ולענייני הפצה
/או לשאלות נוספות אל מו' הגה"ח
רא"מ אלתר שליט"א בחסידות ודרכי
העבודה

ניתן לשלוח לכתובת המערכת
de422144@gmail.com

או בפקס - 077-3181588

~*~

חדש! ניתן לשמוע את השיעורים
השבועיים גם בקו דברי אמת ואמונה
בשלוחה 3

ארץ ישראל - *5265 (או 02-
5011430)

ארה"ב 9186-329-518

אירופה 84-9004-3303-44

בשלוחה ייעודית זו מופיעים גם שאר
שיעורי הרב שליט"א בספרי פרי הארץ,
תומר דבורה, שער היחוד והאמונה,
ושיעורים נוספים למועדים ונושאים
שונים

~*~

עימוד ועיצוב:
"יאנוהו"

05331.05646

תוכן הענינים

הטבת ה' מבלי התחלקות, וחלוקתה רק בירידתה לדרגת המקבלים.....	ג
ב' בחי' טוב: א' מהעלאת מ"ן, ב' מרצונו הפשוט להיטיב.....	ד
אין העולם ראוי להשתמש באור הראשון וגזוז לצדיקים.....	ז
סוד ויכוח רבי פינחס בן יאיר עם גינאי נהרא.....	ז
ענין פדיון שבויים.....	ח
'מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה'.....	ח
'יורדי הים באניות עושי מלאכה במים רבים - המה ראוי מעשי ה'.....	ט
מלך, מלאך, מלאכה.....	ט
תפלה ושבת היא עולם המנוחה.....	י
תינוק שנשבה בין הנכרים.....	יא
'ונפלאותיו במצולה' על ידי היציאה מהטבע זוכה האדם לפלא.....	יב
'וידא בסבלותם' רצון משה רבינו שיתעלו הניצוצות על ידי בחי'.....	
החכמה.....	יד
'אכן נודע הדבר' הפירוד מונע את הגאולה מהחכמה.....	יד
'אמוין לעזר מדרם ישנים' - לפרשת החודש.....	יז

השיעורים נמסרים מידי מוצאי שבת לתלמידי ישיבה גדולה 'פני מנחם'
בספה"ק תורת המגיד למגיד ממעזריטש זיע"א על הפרשה הבאה של
אותו שבוע.

מערכת 'דבר אמת' שוקדת מיד על תימלול כתיבת ועריכת השיעור,
הדפסתו והפצתו לקראת שבת.

בשל המהירות הנדרשת ייתכן ולא היה סיפק לערוך להגיה ולבקר את
הדברים כל צרכם בדקדוקי לשון כראוי לעניינים עמוקים שכאלה,
ושגאות מי יבין

~*~

טעמו וראו כי טוב ה'

הצטרפו גם אתם למבקשי ה' בלימוד השבועי בספה"ק אשר הפליגו
הקדמונים במעלתו וכוח השפעתו לטעת אמונה וידאה. השיעורים
נשלחים ומתפרסמים מידי שבוע גם במערכות התורניות קול הלשון /
בינינו ועוד

~*~

קריאה של חיבה למתגדבים בעם ליקח חבל ושוותפות בהוצאות
השבועיות הנכבדות
-ניתן לקחת שבוע מסויים לדגל שמחה או יא"צ וכיו"ב-

בברכה

מערכת דבר אמת

שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

ע"י המשכת רצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חנם ושינוי הטבע

הוא השלם בתכלית השלימות, כל שאר השלימויות הינם שלמים בשלימות יחסית בלבד, שולחן נחשב שלם ביחס לשאר שולחנות, ועץ שלם שלימותו ביחס לשאר עצים, וכו', כל השלימויות שישנם הינם שלימות ביחס לאחרים בלבד, ורק ה' הוא שלם בעצם שלא ביחס לדבר מה, לכן ההטבה השלימה ביותר היא החיבור עם ה', ולכן כל טוב הבא מלמעלה אין בו חלקים רק טוב אחד.

רק כשבא כשיורדת ההטבה האחת לזמן החשבון והמספר ניש גורסים: לזמן וחשבון ומספר, נכנס החלק, ההתחלקות, כל אחד בכלי שלו לפי המקבלים ונתלבש בזמן, כאשר מדת המלכות משפיעה בעולם מכך נוצר ההתחלקות בהטבה, ולכן מדת המלכות נקראת חשבון ונקראת מספר, כי רק בה נוצר התחלקויות אלו, בשביל שההטבה תכנס לתוך המקומות וצורות המקבלים, כי מדת המלכות שייכת לזולת, כמאמר אין מלך בלא עם, ולכן בה ההטבה מנותבת לחלקים שונים. וזהו מה שאצלנו ההטבה חלוקה להמון חלקיקים, הן בגשמיות, הטבה

הטבת ה' מבלי התחלקות, וחלוקתה רק בירידתה לדרגת המקבלים

אורא הראשון ננוז לצדיקים לעתיד לבוא, כתיב (נלש"ט 6 ד) 'וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החשך', פירש רש"י מדברי אגדה, 'ראהו שאינו כדאי להשתמש בו רשעים והבדילו לצדיקים לעתיד לבא'. צריך עיון מה ענין שראה שאין העולם כדאי להשתמש בו וגנוז לעתיד לבוא, מה משמעות הענין הזה, ועוד, מאחר שאי אפשר להשתמש בו והיה נצרך לגנוזו למה הוא נברא מלכתחילה.

הענין הוא, דע שהקב"ה נקרא טוב ומטיב, וכל טוב בא מלמעלה דרך ההמשכה שאין בו חלק התחלקות לחלקים רק טוב אחד, ענין זה מתבאר בספרי הרמח"ל באריכות, במסילת ישרים דרך ה' ודרך תבונות ועוד, שכל המושג התחלקות לחלקים שאנו רואים בבריאה הוא מנוגד בעצם לרעיון הפנימי שבכל דבר, בפנימיות הכל מוביל לדבר אחד, וכמו כן ההטבה של ה' היא הטבה אחת ויחידה, שהיא אור פניו יתברך, שזהו ההטבה השלימה היחידה, כי הקב"ה

ד שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

על ידי העלאת מעין נוקבין, בחי' מים התחתונים העולים, שהוא על ידי מסירות נפש ובקשת תפלות של הנבראים הגורמים המשכת שפע, על דרך המים המתאדים ועולים למעלה שעל ידי זה יורד גשם לאחר מכן, וכמו כן בדרך כלל הצורה להמשיך שפע חדש לעולם הוא רק על ידי העלאת מיין נוקבין. והב', מה שעשה מעצמו לפי רצונו הפשוט לעשות טוב, רצון ה' להיטיב באה מצד עצמו, ומוכרח הוא, שהרי הרצון להיטיב הוא שורש הבריאה, והינו כבר מלפני שהיה מי שיעלה מ"ן, בבחי' 'אדם אין לעבוד את האדמה, ואד יעלה מן הארץ והשקה' (מלאכים 3 ד-ה), שמחמת שלא היה מי שיעלה מ"ן על ידי עבודתו לכן עלה האד מצד עצמו, מצד רצונו הפשוט של הקב"ה להיטיב מכך נברא העולם.

ואת שמבואר בספה"ק ובדברי רבינו (מורה המגיד כחצות) 'ורז"ל (3"ר 1) נתעוררו על פסוק (דברי הימים 6' ד כג) 'המה ישבו עם המלך במלאכתו', במי נמלך הקדוש ברוך הוא בבריאת העולם - בנשמותיהם של צדיקים, שעלה ברצונו הקדום השעשועים שיקבל מהצדיקים, וזאת הגורמת בריאת העולמות, וזהו ענין ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים, וא"כ לכאן' היה כבר העלאת מ"ן עוד קודם הבריאה.

אולם האמת שגם נמלך בנשמותיהן של צדיקים תחילתו ממקום שלפני העלאת מ"ן, ותחילתו ברצונו הפשוט מצד עצמו להיטיב, כי הרי את כל הכח של

בפרנסה, בבריאות, בשכל, וכו', והן ברוחניות, הצלחה בתפלת מנחה בכוונה, בהבנת השיעור העיוני, בחידוש עשיית חסד בכוונה, להניח תפילין בהתלהבות, וכו'. כי אצלנו ההטבה מתלבשת בזמן וחשבון ומספר, אבל במקורה הטבת הרבש"ע היא הטבה אחת, הארת פניו יתברך, שאין בו חלקים רק טוב אחד.

דרך משל, מלך שרצה להטיב למדינה, ובשבא לפרטיות מטיב לכל אחד ואחד לפי מדרגתו. ההטבה האמתית של המלך היא עצם ראיית פניו, אבל כאשר בא לפני המלך תינוק קטן שאינו מבין שזהו ההטבה האמתית, ורצון המלך להיטיב אף עמו, נותן לו המלך סוכריות ומיני מתקה, שזהו ההטבה למראה עיניו, וכן לכל אחד ואחד נותן המלך הטבה כפי מדרגתו, וככל שהאדם במדרגה נמוכה אין הוא מצליח לראות את ההטבה האמתית כהטבה, והטבת המלך יורדת עד למקומו כהטבה נמוכה יותר. ונמצא שלמרות שמצד המלך ההטבה היא אחת, ראות פניו, אבל בשביל שיראו הטבתו, בא לפרטיות ומטיב לכל אחד ואחד כפי מדרגתו. ונבאמת, ככל שהאדם מתבגר וגודל, ככל "שנפתחים עיניו", זוכה הוא באמת לקבל את ההטבה באופן נעלה ומרומם יותר, כי ההטבה משתנה לפי יחס וצורת המקבל.

ב' בחי' טוב: א' מהעלאת מ"ן, ב'
מורצונו הפשוט להיטיב

והנה יש ב' חילוקים בענין הטוב, הא', הוא שבא מחמת בקשות עמו, רצונו לומר

ע"י המשכת רצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חיים ושינוי הטבע ה

שמעבר להגבלתו, רצון ה' הינו במקום שהמוחין שלנו לא יכולים בכלל להשיג זאת, וכדברי אחד הצדיקים, אולי הרה"ק ר' שלמה מקאלין זי"ע, שאמנם חטאנו לפניך חטאים רבים וקשים, אבל אחרי הכל אנו מוגבלים ויש גבול ליכולת חטאתינו, אבל אתה הרי בלי גבול, ורחמך רבים מבלי שיעור וגבול, וזהו סוד 'אני אעביר כל טובי על פניך וגו' וחנותי את אשר אחון ורחמתי את אשר ארחם' (שמות לג יט), שהיא רחמי ה' שאינה קשורה לסדר הבריאה.

ובמבואר ענין זה באריכות בדעת תבונות (אות קלמ ואלין) ובשאר ספרי הרמח"ל, שישנה הנהגת המשפט, שהיא מערכת כללי וסדר הבריאה, שבה סדר שכו ועונש כפי הטוב והרע, וישנה הנהגה נעלית יותר שבבחינת 'וחננתי את אשר אחון' שאינה לפי כללי וסדר העולם. ואין אתנו יודע עד מה מתי הנהגת העולם בהנהגת המשפט ומתי בחננתי את אשר אחון. ובספרי המקובלים מבואר שכאשר הנהגת העולם ע"י ז"א ישנה את מערכת הכללים והנהגת המשפט, ואילו כאשר הנהגת העולם על ידי אריך אנפין, בחי' אריכות אפים, ההנהגה אינה תלויה בכללי וסדר הבריאה. וזהו הביאור בדברי הגמ' (נדרים כז) 'אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבונו של עולם, כתוב בתורתך (דברים י"ו) 'אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב (דברים י"ו) 'ישא ה' פניו אליך', אמר להם, וכי לא אשא פנים לישראל, שכתבתי להם בתורה (דברים כ"ט) 'ואכלת ושבעת

אתערוטא דלתתא נטע הקב"ה במצד עצמו, שהרי צריך לברוא הן את המושג 'תתא' והן את המושג 'אתערוטא דלתתא' שהתחתונים יעוררו למעלה, ומוכרח שישנו רצון קדום אף להעלאת מ"ן הראשונים של מה שעלה ברצונו הקדום השעשועים שיקבל מהצדיקים, שזהו ההתחלה והנתינת כח הראשונית להעלאת מ"ן, והיא הרצון להיטיב, ובה מושרש כח הבריאה.

וזה הטוב שבא על ידי בקשות עמו, על ידי העלאת מ"ן לא יהיה טוב כל כך מרובה כטוב שעושה מעצמו, מפני שהם אינם יודעין הרצון של המלך איך הוא בעל טובה ומטיב לכל, נברא אינו יכול להחיל את הרצון הכולל, וזה על ידי העלאת מעין נוקבין אינם יכולין להשיג רצונו הפשוט, ההטבה שלפי רצונו הפשוט, והינה לפי רחמיו וחסדיו של ה', ואין זה כלל לפי הגבלתינו, ואף מסירות נפש בפועל ממש סוף כל סוף זהו העלאת מ"ן מנשמה שבתוך הגוף המוגבל בלבד, ואילו הקב"ה הוא בלי גבול, אבל מה שעושה מעצמו, היינו שעושה מצד כבודו - שזהו כבודו להיטיב, טובתו אין שיעור לפי ענין כבודו דאין לו שיעור, רצון הקב"ה להיטיב אינו מוגבל כלל וכלל, זה בלי סוף והגבלה, ואילו אנו יש גבול כמה אנו יכולים לתפוס ולהשיג, גם האדם המוסר נפשו למען שמו ובעבור 'מלאה הארץ דעה את ה'', שתתגלה התפשטותו של הקב"ה בכל מקום, עדיין כל זה לפי תפיסתו, כי נברא מוגבל אין ביכולתו להבין את הרצון הפשוט

ו שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

חנם גדול מאוד, בבקשה לפי התנהגות האדם יש גבול מה מוצדק לבקש ומה לא, אבל מאוצרו הטוב במתנת חנם אין שום עיכוב והגבלה מה לקבל, אין דבר שאינו נכלל במתנת חנם. ולכך לא היה העולם ראויין להשתמש, שלא יוכלו לסבול, כי אם היה רק אוצר מתנת חנם היה מתבטל כל משמעות הנבראים, וכל ענין הבחירה, כי כל אחד היה יכול לקבל מאוצר מתנת חנם. ולכך נגזר לצדיקים, שנצרך את עבודת הצדיקים כדי לבוא למתנת חנם. וברש"י (ר"ט פר' ואמקן) "אף על פי שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים, אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חנם, ולהנ"ל היינו שרק לצדיקים נגזר האור הראשון שהוא אוצר מתנת חנם. אולם בדורינו 'ומפגיע אין בעדנו', ויש לכל אחד לבקש מאוצר מתנת חנם שה' יתן מצד עצמו. רצה לומר שברא העולם שיחא סדר נכון להנהגתו, שרק על ידי העלאת מ"ן ומסירות נפש נמשך שפע, כשם שאין ירדת גשם בלי עננים העולים מהים, והוא מה שהסדר הקבוע הוא הנהגת המשפט שההשפעה תלויה בהנהגת האדם, וזהו סדר המסודר בבריאה, אך בעת שמצטרף להשתנות, הוא ממשיך מזה האור הראשון שיצא מרצונו הפשוט, כאשר יש סיבה ממשיך ה' מהאור הראשון שהוא המקור ושורש הבריאה.

וב' בפרי הארץ (פר' ואמקן), וז"ל: 'דרך הצדיקים שהם דכאי ושפלי הרוח ונבזין בעיניהם עם כל מעשיהם הטובים וכו', כידוע שאפילו כתר אוכם הוא קדם עילת

וברכת את ה' אלקיך', והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה', דישנה בחי' של 'לא ישא פנים' אבל יש בחי' נעלית יותר של 'וכי לא אשא פנים לישראל', שהיא התערבות שמעל למערכת הכללים. וזהו גם ענין מתנת חנם כדלהלן, נתינה שלא מצד הנבראים אלא מצד כבודו ורצונו.

וזהו ב' הבחינות הטבה המבוארים בדברי רבינו, א' שמצד העלאת מ"ן, והיא כפי מערכת הכללים, ב' הטבה שמצד רצונו וכבודו, שלמעלה ממערכת הכללים.

והנה ידוע שהקב"ה ברא את העולם מצד נדבת טוב שיהיה ניכר מלכותו. ידוע שישנם כמה וכמה טעמי הבריה, א' דרך הטוב להיטיב המתבאר כאן, והוא מובא כבר בספרים הקדמונים, ב' נתאווה הקב"ה שיהא לו יתברך דירה בתחתונים (תנחומא נשא טו), ג' לגלות מלכותו שאין מלך בלא עם, ומתחבטים רבות ליישב טעמי הבריה יחד, ובדקדוק לשון רבינו מבואר שזה שיהיה ניכר מלכותו זהו גופא נדבת הטוב, ומחבר יחד טעם דרך הטוב להיטיב וטעם של לגלות מלכותו, שגילוי מלכותו זהו ההטבה האמתית, ועפ"ז י"ל שגם זהו הדירה בתחתונים, והכל נקודה אחת. (ואין כאן המקום להאריך בזה).

אין העולם ראוי להשתמש באור הראשון וגזו לצדיקים

נמצא האור הראשון היה בלי שיעור, שהיה מרצונו הפשוט, ולכך אוצר מתנת

קונן ואני הולך לעשות רצון קוני, אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה, אני ודאי עושה, אמר ליה אם אי אתה חולק גוזרני עליך שלא יעברו בך מים לעולם, חלק ליה.

סוד יבזה רבי פנחס בן יאיר עם

גינאי נהרא

ומבאר רבינו עומק מעשה זה: שחיה מקשר **עצמו לרצון הקדום והפשוט** שגורה **חבמתו יתברך והמשיך משם, ולפיכך אמר אני גוזר עליך**. במ"א (פירוש המגיד בשלח) מבאר רבינו, וז"ל: 'יבזה יובן מה שאמר רבי פנחס בן יאיר לגינאי נהרא פלוג מימך. שאני הולך לדבר מצוה. אמר לו גם אני הולך לעשות רצון קוני. א"ל אם אין אתה חולק מימך, גוזרני עליך שלא יעברו בך מים לעולם. ולכאורה קשה, הלא השיב לו תשובה נכונה. ויובן עם מ"ש לעיל (פר' בשלח טז) שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית שיעשו רצון הצדיקים, אף שאינם בטבעם, ומכלל הן אתה שומע לאו, וכך א"ל ר' פנחס בן יאיר, אם אין אתה חולק מימך נמצא שאין אתה מקיים תנאי הנאמר בשעת המאמר, והרי אתה כלא היה מעולם, וכמו שלא נבראו כאן מים, ונמצא שלא יעברו בך מים לעולם', עכ"ל. והיינו שרבי פנחס בן יאיר אמר לנהר גינאי שאם לא יתבטל לפניו יחזיר אותו ללפני הבריאה, ומובן היטב ע"פ המבואר כאן שהצדיקים יש להם שייכות לאוצר מתנת חינוך שהוא שורש כל הבריאה, וטענת גינאי נהרא היתה שעל פי הנהגת המשפט וסדר העולם 'אתה ספק עושה ספק אי אתה עושה

העילות (מ"ז מיקון ע' קלח)', אפילו המדרגות הכי גבוהים לגבי מה שנעלה מהם אינם תופסים מקום כלל, 'ועיקר חשקם ותאוותם הוא להדבק בה', כידוע שמדת הצדיק הוא התקשרות (וזהו מ"א קע"ה), ואינם שמים על לבם מעשיהם הטובים אשר אור ה' להם, כי אוכם הוא מפניו יתברך וגשם גמור הוא וכו', וזה חשק הצדיקים להתדבק במקור העליון, ומשם ממשיכים ומשפיעים רחמים לכל העולמות, כדרך הצדיק שהוא התקשרות כל העולמות, וכן דרך תפלתם גם כן שאין שמים לבם אל מעשיהם הטובים ומאירים, כי במה נחשב להם נגד אין סוף ברוך הוא, אבל מבקשים מתנת חנם, שהוא כמו שהשי"ת ברוך הוא מחיה הקליפות כמאמר (נחמיה ט, י) 'ואתה מחיה את כולם', עכ"ל. וכפי שמבאר בפרי הארץ שם, שהקליפות נקראים חינוך, כי אין סיבה כלל להחיותם, הקליפות הרי אינם מעלים מ"ן, אדרבה, כל מהותם הפכית, וכל סיבת חיותם היא רק מרצונו הפשוט שיהיה בחירה, והצדיקים מבקשים גם כן במתנת חינוך, שאם את הקליפות מחיים בחינוך בוודאי שיחיו אותם, וזה בקשת מתנת חינוך האמתית, שלא מצד בגלל ומשום סיבה כלשהי, אלא המשכת אור מרצונו הפשוט.

כמו שמצינו בר' פנחס בן יאיר (פולין ז ב) **שאמר לגינאי נהרא אני גוזר עליך שתפלוג מימך**, וז"ל הגמ' שם: 'רבי פנחס בן יאיר הוה קאזיל לפדיון שבויון, פגע ביה בגינאי נהרא, אמר ליה גינאי חולק לי מימך ואעבור בך, אמר ליה אתה הולך לעשות רצון

ה שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

**'מים רבים לא יוכלו לכבות את
האהבה'**

**אמר פלוג מימך, 'מים רבים לא יוכלו
לכבות את האהבה'** (סיר השירים ט, 1), הם
מחשבות זרות נקראים 'מים רבים'. יש ניצוץ
קדוש הנמצא בתוך כל דבר, אין דבר בבריאה
שאינו בו חיות מנקודה קדושה, ונקודה
קדושה המחיה כל נמצא בשבי המים רבים,
הבאים בשטף גדול, הרבה ניסיונות של
מחשבות זרות ותאוות עולם הזה, הבאים
לכבות את האהבה לה', וכלפי חוץ נראה
שאכן מים רבים אלו מצליחים ח"ו לכבות את
האהבה לה', נראה שכביכול הניצוץ כבוי
לגמרי ולא קיים, כפי שנראה בחיצוניות
שישנם נשמות כבויים, וכל אחד נראה לו
שישנם חלקיקים בתוכו שבהם אהבתו לה'
כבויה, ונדמה לו שאין סיכוי להאיר שם את
אור ה', אבל האמת היא שאין כזו מציאות
לכבות את האהבה, 'מים רבים לא יוכלו
לכבות את האהבה', גם מי שנשקע רח"ל
בתאוות הגדולים ביותר ובכוחות הרע הקשים
ביותר גם שם יש את נקודה האלוקית שלו,
את שייכותו לרבש"ע, את חלק אלוך ממעל
שלו, שלא ניתן כלל וכלל לכבותה, הניצוץ
הקדוש נמצא גם במקום הכי רחוק שרק יהיה,
רק נצרך לגלותו שם, וכאשר מגלים אותו שם
אזי מתקיים הכתוב (נאשם לא נא) 'עם אשר
תמצא את אלהיך לא יחיה', כאשר מוצאים
ומוציאים את האלקות הנמצאת בתוך הסטרא
אחרא אזי כל הסטרא אחרת מתה, אין לה
כבר את הנקודה המחיה אותה. ורבי פינחס בן

אני ודאי עושה', ועל כך השיב לו רבי פינחס
בן יאיר 'גוזרני עליך שלא יעברו בך מים
לעולם', כלומר, שהנני מחובר לרצון הפשוט
של הבריאה שבה אפשר לשנות את כל
הבריאה, זה חיבור למקום הגבוה מאד
שלמעלה מהחשבון, ושם אין מקום
לחשבונות של גינאי נהרא, וזהו סוד 'רצון
קוני' דייקא, הרצון הפשוט הנעלה מכל, שבו
אין את כללי מערכת הבריאה.

ענין פדיון שבויים

**והוא רבי פינחס בן יאיר הלך לפדיון
שבויים, וענין פדיון שבויים הוא
להעלות ניצוצות קדושות, בגשמיות פדיון
שבויים היא להוציא את השבויים מהשבי
הגשמי והחומרי בארץ ניכר, אבל הסיבה
הפנימית להימצאות השבויים בשבי הוא
מחמת סיבת שביית ניצוצות הקדושה, שכל
פעם שבהאדם נופל לתענוגי עולם הזה
והגשם הרי הוא מכניס ניצוצות קדושה לשבי
הסטרא אחרא רח"ל, עד שמזה משתלשל
לבסוף שאחינו בית ישראל נתונים בצרה
ובשביה רח"ל, ועבודת רבי פינחס בן יאיר
וכל הצדיקים היא עבודת פדיון שבויים, כל
חייהם הם עסוקים בכך, שכל שיגם ושיחם
ומאמרם להדליק את הלב היהודי שיחפש
להתחבר לבורא, וכל פעם שאכן לב יהודי
נדלק זהו נקודת פדיון שבויים, וזהו מה שרבי
פינחס בן יאיר הלך לפדיון שבויים, (וע"ע להלן
ענין מיעוט שגשגה בין הנכרים).**

וזהו 'יורדי הים באניות', כמבואר בספה"ק שהגוף נקרא אניה, והנשמה יורדת באניה 'הים' של העולם הזה, 'עושי מלאכה במים רבים' להעלות ולהוציא מהמים רבים רכוש גדול, על דרך בני ישראל שירדו למצרים בשביל ש'ואחרי כן יצאו ברכוש גדול', על ידי המאבק והמאמץ והמלחמה במקום הקושי זוכים לחזור ל'רש"ע' ולהחזיר שלל רב אליו יתברך, 'חזו במאי ברא אתינא לקמך', וכל הנשמות הנאבקות בעמל רב בעולם הזה הם הם ה'עושי מלאכה במים רבים', ומחזירים ניצוצות קדושה לה' בכך, וכל אחד בחייו האישיים בהתמודדותו במקומות הנמוכים והרחוקים, בכל ניסיון גס שמתגבר, הרי הוא פודה ניצוץ קדוש מהשבי ומשיבו אל ה', וחשיבות עבודתו אלו למעלה מהשגתינו. לנו נראה שהדביקות בה' נעשית כשאנו לומדים בשקידה ונעימות, לאו בדוקא, מקום המלחמה והקושי - שזהו הסימן לשליחות העולם בהאי עלמא כמבואר בשפת אמת בשם החידושי הרי"מ - שם הוא מקום הדביקות בה'. וכמובן שאסור לאדם להיכנס מעצמו למקום הניסיון ח"ו, ושטות הוא, כי מי אומר שיצליח לעמוד בו, ואל תביאני לידי ניסיון, אבל כאשר הוא מוצא את עצמו כבר בתוך מקום ניסיון, אם מצליח להילחם שם, הרי הוא מחזיר ל'רש"ע' שלל רב הנמצא בתוך המים רבים.

מלך, מלאך, מלאכה

במ"ש במקום אחר 'עושי מלאכה במים רבים' המה ראו מעשי ה' (ספ פסוק

יאיר הגיע לגינאי נהרא, למים רבים, לנהר גדול הגועש ורועש, ורצה לחצותו ולהוציא משם פדיון שבויים, את ניצוצות הקדושים הנמצאים בתוך מים רבים.

'יורדי הים באניות עושי מלאכה

במים רבים - המה ראו מעשי ה'

ומחשבות זרות הנקראים 'מים רבים' הם 'יורדי הים באניות' (מהלס קו כג), שבאו למדריגות יורדים, ש'יורדים ממדריגתן כדי שיעלו אחר כך ניצוצות הקדושה, וירידה היא צורך עליה. ודבר זה הוא אצל כל אחד, כמבואר במאור עינים (ריש פר' ימיו) 'שהאדם אינו יכול לעמוד תמיד על מדריגה אחת וכו' ויש בזה רזין דאורייתא בטעם הדבר למה צריך ליפול ממדריגתו, וטעם הירידה היא כי אדם לא נשלח לעולם בעבור עצמו אלא בעבור הרבש"ע, וכל פעם שאדם נופל זהו בשביל שליחותו בעולם הזה. חייל הנכנס לשטח האויב מרגיש את שליחותו, יודע שנכנס לשם בשביל להילחם באויב ולהוציא ולהעלות את השבויים משם, אבל אנו איננו מרגישים בשעת הירידה והנפילה שאנו מבצעים בכך את שליחותנו, כי כל היתכנות המושג ירידה רוחנית היא על ידי אי הרגשת תחושת השליחות, מבלי ההרגשה שאנו נופלים בשביל הוצאת הניצוץ קדוש שבתוך המים רבים, ואדרבה, אדם מרגיש אז שנמצא במצוקה ובקושי כמעט מבלי יכולת להתגבר, והינו שואל 'למה אני פה, אני לא רוצה להיות פה, זהו לא מקומי', והאמת שאין זה מקומו אלא ה' שלח אותו לשם.

י שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

במים רבים המה ראו מעשי ה', דאף במעשים האלה הוא השם'.

וי"ל שהדרך לבוא לה' שבתוך המעשים הוא על ידי בחינת 'המה ראו', וכמבואר רבות בדברי רבינו שבחינת ראייה היא בחינת חכמה, עיני העדה, שהחכמה תחיה בעליה, שעל ידי הביטול בתכלית לרבש"ע ניתן לבוא לראיה האמתית ולגלות איך שקל אדון על כל המעשים.

תפלה ושבת היא עולם המנוחה

וזהו פ' המשנה (שם טו ז) 'השוכח עיקר שבת', ובגמ' (ספ.) שהאופן שבו יכול להיות השוכח עיקר שבת הוא 'בתינוק שנשבה לבין הנכרים', ומבאר רבינו פנימיות ענין זה: דתפילה איקרי שבת, כי שניהם קשורים זה בזה, שבשניהם מתגלית מדת המלכות, שצריך הן בשבת והן בתפלה לעמוד במנוחה להביא הדברים לעולם התענוג, על הכתוב 'ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך' (שמות כ ט) כ' רש"י 'כשתבא שבת יהא בעיניך כאלו מלאכתך עשויה', אין זו מליצה בעלמא שהאדם צריך לדמיין כך, אלא באמת בשבת כל מלאכתך עשויה, כי שבת הוא זמן הגילוי ולכן אין שייך בו מלאכה, וכנ"ל בענין 'עושי מלאכה' שהמלאכה שייכת רק בהעלם, אבל בשבת היא רזא דאחד, ולכן שובתים בו ממלאכה, שאין זה רק אי עשיית מלאכה בגשמיות, אלא בנוסף לשביתה בפועל צריך גם להיות כל האדם בבחי' שביתה, לדעת שאין עוד מלבדו, אין שום

כנ-כד), דאף במעשים האלה הוא השם, ה'עושי מלאכה' העובדים קשה, מוצאים בתוך מקום המאבק והקושי, איך שגם בתוך הקליפה ישנו את ה'.

בסדר השתלשלות ישנו ד' עולמות, אצילות בריאה יצירה עשיה, התגלות ה' הולכת ויורדת מעולם לעולם, בעולם האצילות מאיר שאין עוד מלבדו, ואפילו בחי' גילוי ובחי' מלך לא שייכת שם, שהרי אין מלך בלא עם, ובעולם האצילות אין בחי' עם בכלל, כי הכל מאוחד שם עם ה'. בעולם הבריאה שרובו טוב ומיעוטו רע, כבר אין מגולה שהכל אלקות, ומתחיל להיות בחי' גילוי לנבראים, אבל עדיין הכל ברור שם, ובו מתגלה בחי' מלך, שלמרות שיש עם אבל כל כולו עבור התגלות המלך, ולכן נשמות גבוהות יניקתם מעולם הבריאה, ששם מאיר כל הזמן ענין מלכותו יתברך. עולם היצירה נקרא עולם המלאכים, מלאך זהו אותיות מלך בתוספת האות א', כי שם המלך כבר לא כל כך בגילוי, אבל עדיין נרגש שם בחי' מלאך, שהכל בשביל שליחות ה', וזהו מה ששליטת ימות החול בעולם המלאכים. ועולם הזה נברא בה' זהו תוספת ה' על מלאך, שזהו בחי' מלאכה, מלאכה שייכת דייקא במקום ההסתר, 'עושי מלאכה' - מלאכה עושים בעולם העשיה. אבל האמת היא שבתוך המלאכה גנוז מלך, תחילה צריך לגלות את בחינת מלאך, לדעת שבכל דבר יש שליחות, ועל ידי זה ניתן לבוא לאמתיות בחי' מלך הגנוזה בתוכיותו, וזהו סוד 'עושי מלאכה

ע"י המשכת רצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חנם ושינוי הטבע יא

כאשר האדם מכיר בכך שאתה ה' חונן הדעת ורופא חולי עמו ישראל ומברך השנים, אזי גם לאחר שעושה שלש פסיעות בעושה שלום, ובא לעשיית השתדלות, יודע שכל עשיית ההשתדלות היא רק מחמת שרוצה ה' שירדו לעולם המלאכה ויעשו השתדלות, אבל יזכור ויידע שלא זהו עיקר, אלא העיקר הוא השבת והתפלה, ברכת ה' היא תעשיר, וברכך ה' אלקיך בכל אשר תעשה.

תינוק שנשבה בין הנכרים

ועל זה מביא בנמרא בתינוק שנשבה בין הנכרים כפי מה שכתבתי לעיל, שכל המחשבות אחרות בשבת ובתפלה הם ענין המים רבים המנסים לכבות את האהבה שנתבאר לעיל, שהאמת שישנו ניצוץ קדוש והמים רבים שמסביבו מנסים לכבות אותו הניצוץ. כל ניצוץ קדוש הוא בחי' 'תינוק שנשבה בין הנכרים', 'תינוק' יהודי היינו נקודת החיבור לה', 'שנשבה בין הנכרים' - בתוך הדברים המתנכרים להתחבר לאבינו שבשמים. לזה אמר פלוג מימך שלא לבלבלו יותר, בשעה שבאים לאדם באמצע התפלה כל המחשבות הטורדות אותו ומפריעים לו להתפלל ולסמוך ולבטוח רק בה', הוא מבקש 'נהר גינאי פלוג מימך', הנני רוצה את הניצוץ קדוש ואת האהבה לה' הנמצאת בתוך המים רבים, את לבת אש הנקודה פנימית שבתוך לב איש הישראלי, 'נהר גינאי פלוג מימך' תבקע את מימך ותן לי לבוא לנקודה הנמצאת וגנוזה בפנימיותם.

דבר חוץ מה', ושום דבר אינו תלוי בעשיית מלאכות, כל הפרנסה והאכילה אינה תלויה כלל במלאכות, וכמבואר בשפת אמת בהרבה מקומות שהשכינה היא לבטל באמת את כל המעשים, ולדעת שכל מה שעושים מלאכה זהו רק כי כך הוא רצון ה'. וכמו כן הוא ענין התפלה, לדעת שהדעת והרפואה והפרנסה וכו' הכל מאת ה' הוא ולא מההשתדלות, זהו הביטול והמנוחה מהמלאכה, עולם התפלה הוא עולם המנוחה, בשעת התפלה אין מאומה מבלעדי ה', רק ברכת ה' בלי שום ענייני השתדלות, אין כלל מקום להרגשה שאם האדם לא יעשה לא יהיה.

והשובח עיקר שבת, היינו שהוא הולך ניש גורסים: חוץ לתחום] ומחשב מחשבות אחרות ושובח. דוגמא לדבר, אדם הממהר מאד בתפלתו להרויח סכום גדול בעסקיו, הוא מקצר בברכת ברוך עלינו ה' אלקינו מחשש הפסד פגישה חשובה, הרי הוא שוכח עיקר שבת ותפלה, שבמקום לבטל את המלאכה והעשיה הגשמית ולבוא למנוחה, ובמקום להבין שעיקר הברוך עלינו בא מה' אלקינו, הרי הוא עושה עיקר ממלאכתו ועשייתו הגשמית. הוא אינו שם אל לבו שעיקר הפרנסה מאת ה' וכל ההשתדלות היא רק היכי תימצא איך ישתלשל הדבר בעולם הגשמי, והרבה דרכים למקום, כך או כך. ועל דרך זה במחשבות זרות להמצאת חכמה במקום לדעת ולהכיר שאתה חונן לאדם דעת, ולחפוז בתפלה בשביל לתפוס תור אצל רופא במקום רפאנו ה' ונרפא. אבל

יב שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

מהשבי בפועל הרי זה בוודאי מחמת כמה יהודים טובים שהצליחו להחזיר שבויים מהשבי הפנימי, שהרי השבי החיצוני הינו תוצאה בלבד מהשבי הפנימי.

'ונפלאותיו במצולה' על ידי היציאה מהטבע זוכה האדם לפלא

ונחזור לענינא, שכאם יתקשר האדם לרצון הקדום יכול להמשיך משם השתנות מה שירצה לעשות נס. וזהו מה שאמר הכתוב 'ונפלאותיו במצולה', ויבאר רבינו ענין תיבת נפלאותיו על פי אותיות תיבה זו, שתחילתה באותיות ו' נ' ולאחר מכן אותיות תיבת 'פלא' ולאחר מכן אותיות תיבת 'תי' ו', כי פל"א אות אל"ף למפרע ואחר כך תי"ו בסדר, וזהו שממשיך מא' ועד תי"ו, מלמעלה עד למטה, מה' עד עולם הזה, את הפלא, ואף הנו"ן כפוף אליהם, דהיינו נס. וענין ונפלאותיו 'במצולה' דייקא, כנראה כנ"ל שדייקא במקום ההסתר ניתן לגלות זאת, וכנ"ל בענין 'עושי מלאכה במים רבים המה ראו מעשי ה'.

חולכים ברחוב רואים את המודעות וזאת הרעך כמוך - פדיון שבויים, בוודאי שצריך לבקש על כך, אבל צריך לראות את הרמיזא דחכמתא שבזה, שהרי החזרת שבויים אינה מתחילה במלחמות וכדו', אלא נצרך קודם כל להחזיר את השבויים שבפנים האדם, להחזיר את שביית הניצוצות, את הנקודה הקדושה הנקראת 'תינוק שנשבה בין הנכרים', והרי באים לקראתנו ימי בין הזמנים שבהם יש שבויים רוחניים חדשים, ונצרך להתגבר על כך. ובהתגברות ופדיית שבויים אלו, בכל מלחמה ומלחמה, אדם מוציא שבויים רוחניים מבין הנכרים, ואזי גם בגשמיות מתקיים פדיון שבויים גם בפועל, דהא בהא תליא. אלינו מדבר יותר דברים מעשיים הנראים בעין הגשמית ונשמעים באוזן גשמית, ולכן אנו יותר מתעלים מהחזרת שבויים בפועל, אבל צריכים לדעת שכל הנעשה בפועל הוא רק החלק החיצוני, אבל בפנימיות ישנם שבי פנימי שהוא העיקר, והשבי החיצוני הינו רק תוצאה וסימבול וציון וסמל, לא בזה מתחיל הדבר ולא בזה מסתיים. וכאשר זכינו ויצאו

ב. כבר ביארנו כו"כ בשיעורי פרי הארץ על המבואר שם כמה וכמה אופנים איך לעשות מופתים, שכל עוד שהאדם מחפש "תחביב" לעשות מופתים אין אפשרות לבוא לכך בכלל, כי כל עוד שאדם מחפש לעשות "קונציים" ו"תעלולים", ששולחן יעוף באויר וכדו', הרי הוא עדיין עסוק עם עצמו ועם עולם הזה, ואין אפשרות לעסוק בהבלים אלו ולבוא לעולם נעלה יותר, דייקא כאשר האדם מחפש את הרבש"ע ביכולתו לעשות מופתים, אבל אז כבר לא מעניין אותו לעשות "קוסמיות" למיניהם, אלא כל מבוקשו אך ורק "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך", רק על ידי זה האדם מתחבר לרצון הקדוש והקדום של ה', שיתגלה מלכותו בעולם, שבשביל זה העולם נברא. ובשביל כך לפעמים מבקש האדם שיהיה מופתים שיגלו את ה' ושאיין עוד מלבדו.

ע"י המשכת רצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חנם ושינוי הטבע יג

חסדיו המרובים וגודל טובו, לכן הם דילי, [כביכול מונע ולוקח לעצמו ואינו מגלה], אבל ניסן שהוא בחי' המשפיע הוא דילכון, וז"ש החודש הזה לכם דייקא, ולכן הצירוף של החודש הזה הוי' כסדרא, עכ"ל.

עוד מבואר בתורת המגיד (פנה"ק) שבשביל שיוכל להיות נס קריעת ים סוף 'היו צריכים להפקיר את עצמן ולשכוח בצרתם כדי שיבואו לעולם המחשבה ושם הכל שוה והיו יכולים לילך אפילו בים, אבל אם אדם דבוק בתאוות עוה"ז, אינו יכול להפשיט עצמו מהגשמיות, כשהוא מתאוה לאיזה דבר, נמצא הוא בהתחלקות טוב ורע, עכ"ל.

וי"ל שלכן פלא הוא אותיות תיבת אלף למפרע, כי כדי לבוא לפלא צריך האדם להפקיר עצמו, לבוא בלחי' למפרע שהוא בחי' צמצום, דהיינו לצמצם את עצמו, ללכת אחורנית ממקומו ולצאת מהבריאה, ורק עי"ז יכול להתחבר ל-למעלה מהצמצום, ואזי הוא בא לבחי' תי"ז כסדרו. וזהו ענין 'איש כי יפליא לנדוד נדר נזיר להזיר' שפי' שהכוונה שהיא פלא מה שהאדם יכול להיות נזיר, שהוא יוצא מעולם הטבע ובא לפלא על ידי כן. ובעוד שבהעלאת מ"ן עדיין במידת מה האדם שייך לעולם הטבע, שזהו מה שמבקש כפי מעשיו, וממשיך המשכת שפע לפי העלאת מ"ן שלו, בפלא וביציאה מהטבע, שהאדם מפקיר עצמו, זוכה לבוא ל-למעלה מהטבע, ולבוא לפלא ולנס, וכמבואר הרבה בספה"ק שעל ידי שהאדם יוצא מהטבע זוכה לישועה למעלה מהטבע.

ואין מבאר רבינו למה באמת אות אלף כתובה למפרע, בתיבת פלא, ואת תי"ו כתובה כסדר. וי"ל דמבואר בתורת המגיד (פר' נא) על הכתוב (שמות יב ז) 'החודש הזה לכם', וז"ל: 'איתא בסבא דמשפטים (מ"ג ק, ב) ניסן קרוי אביב שהוא א"ב כסדרן, הוא דילכון, תשרי אותיות למפרע, הוא דילי. ויובן על פי שנאמר (דברים לג ב) כנשר יעיר קנו וגו' מרחף, נוגע, ואינו נוגע, והענין כי הנשר רחמני על בניו ורוצה להשפיע להם ולהגן עליהם, אך מחמת שהוא גדול האבר והנוצה ואם יגע בהם לא יוכלו לסבול, ע"כ הוא נוגע ואינו נוגע, כך הוא יתברך לא היה העולם יכולים לסבול בהירות אורו והשפעתו, והיו בטלים ממצאות, הוצרך לצמצם אורו.

והנה האותיות הם מורים על השפעתו יתברך מעילא לתתא, ואתון מהופכים למפרע הם מורים על הצמצום, וגם בענין צירופי הוי"ה ית' כך הוא, אם הוא כסדרן מורה על רחמים. וז"ש ניסן אתון כסדרן הוא דילכון, [ולכן גם הצירוף של שם הוי"ה השייך לחודש ניסן הוא כסדרו (מלה"ק)], רצונו לומר בשביל אהבתו אתכם ורחמנותו עליכם להשפיע ולהגן עליכם. אבל תשרי שהם אתון למפרע הם מורים על הצמצום, וגם בענין צירופי [הוא] בשבילכם ולטובתכם שתהיו יכולים לסבול הבהירות שלי, [מה שצמצם עצמו הוא בשביל שאנו נהיה קיימים, גם התשרי דילי בשבילכם], עכ"ז הוא נקרא דילי, ר"ל נקרא על שמי, כי מחמת גודל האור והבהירות שלי, הוא המניעה להשפיע עליכם

יד שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

לכל אדם, שעל כל אחד מוטל להוציא ניצוצי הקדושה מהשבי, ובידו הבחירה האם להוציא זאת בדרך הטובה על ידי עמל התורה, או חלילה בדרך הקשה בעמל ייסורים ח"ו.

והנה אם אדם הראשון היה עומד בניסיונו ולא חוטא, היה מוציא ומעלה בזה על ידי זה את כל הניצוצות דרך בחי' החכמה, ומאחר שחטא כל הנביאים והתנאים והאמוראים והראשונים והאחרונים עד ימינו אנו עסוקים בהעלאת הניצוצות בדרך ייסורי הגלות במשך כמעט כל ה' אלפי שנים, שכל אחד מלקט עוד גרגיר מניצוץ קדוש או גרגיר של גרגיר של ניצות קדוש וכו', מה שאדם הראשון היה יכול להעלות ולהוציא בבת אחת, כי העלאת הניצוצות שעל ידי בחינת החכמה נעשית באופן נעלה יתר מבלי קושי.

'אכן נודע הדבר' הפירוד מונע את הגאולה מהחכמה

ומשה רבינו רצה לחבר את כלל ישראל אליו ולהמשיך בהם בחי' חכמה, ועל ידי זה להוציאם מסבלותם ולבוא לגאולה השלימה, שזהו הפירוש 'וירא בסבלותם' וכנ"ל. אך דתן ואבירם לא רצו לקשר עצמם במשה, ולזה היה צריך התקשרות כולם, אחר שראה משה רבינו בסבלותם, 'ויצא ביום השני והנה שני אנשים עברים נצים, ויאמר לרשע למה תכה רעך' (שמות ג יג), שהם לא רצו להתקשר לכלל ישראל, ומאחר שהם לא התחברו לבחי' החכמה, לא היה יכול להיות הגאולה על ידי בחי' החכמה, כי הגאולה

'וירא בסבלותם' רצון משה

רבינו שיתעלו הניצוצות על ידי בחי' החכמה

וכן היה במשה רבינו עליו השלום, שנאמר (שמות ג יב) 'ויצא אל אחיו וירא בסבלותם', שרצה לעשות הגאולה להיות גאולה שלימה, משה רבינו רצה שגאולת מצרים כבר תהיה הגאולה השלימה, להוציא כל הניצוצות קדושה על ידי 'חכמה' שהיא 'תחיה' את 'בעליה' - שהוא מחיה כל השבירות. ולכן כתוב 'וירא', דראה נקראת חכמה, ורצה לקשר עצמו לרצונו הפשוט כנ"ל ולהביא המשכה על ידי 'חכמה'.

ישנם ב' דרכי העלאת הניצוצות, א' על ידי יסורים שמתייסר האדם, שעל ידם מתרכך חלק הרע ונבקעים המים רבים, ומתעלים הניצוצות, ב' על ידי בחינת החכמה. ועל דרך ב' מסלולי החזרת שבויים בגשמיות, א' על ידי מלחמה באויב שמכים בו מכל הצדדים עד שמצליחים לשבור את האויב ולהוציא את השבוי, ב' שבוי מתוחכם מצליח לברוח בחכמתו, או על ידי שמלמדים אותו איך לברוח ולצאת משוביו, ואזי השבויים יוצאים מבלי הכאת האויבים. ואכן בגלות מצרים היו ב' בחינות אלו, א' כל בני ישראל העלו הניצוצות על ידי ייסורי עבודת פרך, ב' שבט לוי העלו את הניצוצות על ידי בחי' החכמה, שיישבו ועסקו בתורה, ולכן שבטו של לוי פנוי היה מעבודת פרך (שמו"ר טו), כי מאחר שהעלו את הניצוצות דרך בחי' החכמה לא היה טעם שיעבדו בפרך. ומכאן לימוד

ע"י המשכת רצונו הפשוט אפשר להמשיך מתנת חנם ושינוי הטבע טז

וזהו ננוו לצדיקים לעתיד לבוא, כל הצדיקים שיהיו עתידים לבוא באיזה זמן שיהיה שישתנו להם לעשות נם, לעתיד לבוא אינה רק בביאת המשיח, כפירוש הפשוט, אלא בכל הזמנים העתידיים, גם כיום, כאשר מבקשים הצדיקים מתנת חנם זוכים לבוא לאור הזה ולהמשיך משם ישועה.

ולבך בתיב (צדק 6, 1) 'ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד' וארו"ל (צ"ל ג, ט) כשם שהקב"ה נקרא אחד כך אותו יום נקרא אחד, שהיום הראשון נקרא על שמו של הקב"ה, רצונו לומר כמו שהקב"ה נקרא אחד ואין שני לו, כך היה היום אחד, רצונו לומר אור ראשון שלא על ידי העלאת מין נוקבין רק מרצונו הפשוט, והוא נקרא גם כן אחד כנ"ל. וגנוו, וזהו אוצר מתנת חנם, כנ"ל, יום אחד היינו רצונו הפשוט שמבלי העלאת מין.

ובדרך זו נבאר בפ' שמיני (ויקרא ט, כג) 'וישא אהרן את ידיו, ידו בתיב וידיו קרי, ויברכם וירד מעשות החטאת' וכו' ואח"כ 'ויבא אהרן ומשה אל אוהל מועד ויברכו' וכו' ובוהר הוא מתורץ שהכתן איש החסד צריך להגביה ימין על שמאל, לבך בתיב ידו, ומדת אהרן ימין כתן איש חסד. שבנשיאת הידים יד ימין צריכה להיות נשואה גבוהה יותר, וכן זקני הרבי הפני מנחם ז"ל כשהיה מרים ידיו באמירת אמן יהא שמיא רבה, היה משתדל תמיד שיד ימין תהיה גבוהה יותר,

שמבחי' החכמה הוא גאולת הכל בבת אחת. ובמעשה זה ויירא משה ויאמר אכן נודע הדבר' (שם פסוק יד), 'ומדרשו דאג לו על שראה בישראל רשעים דלטורין, אמר מעתה שמא אינם ראויין להגאל (ש"י שם), שמאחר שאין התקשרות כולם אלא דלטורין לא היה אפשר לגאלם מבחינת חכמה.

וביתר עומק יש לבאר הטעם שנצרך התקשרות כל כלל ישראל לגאולה שע"י בחי' החכמה, ע"פ דברי רבינו (פורת המגיד מקץ ונשיעור שם) 'שעצם התקשרות הוא חכמה באמת ונמשך מן המוחין' יעו"ש באריכות, שספירת החכמה ומדת היסוד קשורים זה בזה, כי דייקא על ידי בחינת הביטול שבספירת החכמה ניתן לחבר ולקשר בין ב' דברים ובין ב' אנשים, ולכן יוסף הצדיק שזכה למדת היסוד מדת ההתקשרות (וה"א קטן) הוא זה שזכה לבכורה (צ"ל ג) שמבחי' החכמה, ולכן דייקא גאולת ספירת החכמה שייכת להתקשרות וחיבור כל כלל ישראל, ובראות משה רבינו שיש לדטורין בישראל, היפך ההתקשרות, אמר 'אכן נודע הדבר' שמא אינם ראויין להגאל.

ולבן בתיב (שם פסוק כה) 'ויירא אלקים את בני ישראל וכו' וידע אלקים', שהיה על ידי הדעת, ולבך לא היה גאולה שלימה, ותבין, הגאולה לא היתה על ידי החכמה, אלא על ידי הדעת שבו כבר יש תערוכת של טוב ורע היונקת ודבוקה בזה, והיה צריך להעלות ע"י מכות.

טז שיעור בתורת המגיד לפר' שמיני - מתוך תורת המגיד לפר' בראשית

מאין תמצא, וצריך להחזיק עצמו לאין. ואחר כך באו משה ואהרן אל אהל מועד והמשיכו לכל העם. והוא כסדר הנ"ל, שעל ידי ספירת החכמה, הביטול לרבש"ע, חיבור לניצוץ ונקודת חיות שיש בכל דבר, משם בא השפע, כי על ידי ההמשכה של ספירת החכמה 'שמן משחת ה' עליכם' ניתן להשפיע ולברך, כי נמשך ממקום שלמעלה מכל ההגבלות.

והנלמד למעשה: **א'**. הידיעה שבתוך כל המים רבים יש נקודת אהבה שאינה יכולה להיכבות, בתוך כל ניסיון שהוא יש ניצוץ קדוש המבקש ומתחנן מהאדם להוציאו ולהעלותו, אין באהבה הן ביראה ופחד והן בהתפארות והן בניצוח וכו'. ב. לבקש מתנת חינוך, 'לא בחסד ולא במעשים באנו לפניך', לבקש מה' מאחר שרצונך בבריאה להתגלות כבודך כן תעשה ותגלה כבודך בעולם, ולנסות כמה שאפשר לא להיות דובר שקרים בבקשה זו, להתקרב ולהתחבר לבקשה זו.

וגם נוכל לפרש, כל ז' ימי מלואים על ידי משה היה, והטעם מפני שמשנה זכה לבניה, דכתיב (ש"ט ט, ב) 'ראשו בתם פו' כתם ר"ת כהונה תורה מלכות, והיה ממשיך לו לאהרן. וכתוב (ויקרא ט, לה) 'ופתח אהל מועד תשבנו [אהרן ובניו] יומם ולילה ז' ימים', והיינו שהיה ממשיך את הבניה לז' ימים, ז' המדות. וכתוב 'שמן משחת ה' עליכם', ושמן היא חכמה שלמעלה מבינה, והיא המשכה ממקום גבוה יותר. ובתחלה על ידי הקרבנות היה ממשיך לאהרן עצמו, ולכך כתיב ידו, מקום ההמשכה לאהרן הכהן, הוא תורה שבכתב, במקום חקיקת האותיות שמחכמה באים האותיות, דמחשבה [הוא] עיקר האותיות ואחר כך באה לקול ודבור, עיקר האותיות נמצאים במחשבה שבה אדם מחשב ומה ואיך יגיד את הדברים ולאחר מכן הם באים בדיבור, לכן החכמה היא מקום חקיקת האותיות, וידו כתיב כי היה לאהרן עצמו. לכך כתיב 'וירד', רצה לומר שירד מהחכמה, שחכמה

‘אמוץ לעורר מרדם ישנים’ - לפרשת החודש

ידי אור הפורים, וטהרה וביטול של כל השנה בא מפרשת פרה, וכח ההתחדשות וההתאוששות של כל השנה באה על ידי שבת החודש. וככל שניגשים לאור בהכנה יתירה ובחילא סגי זוכים לקבל יותר תועלת רוחנית.

משל למה הדבר דומה, למגידי שיעורים, אחד מלמד לימוד תנ"ך, ואחד מלמד גמרא בעיון, ואחד מלמד חסידות, מה שקונה התלמיד ממגידי שיעורים אלו הם קנייני נצח לכל חייו, כמו כן כל חג וכל שבת זהו "מגיד שיעור" נפלא לאור מסוים, והמקבל את אורם זוכה בזה לקנייני נצח לכל השנה כולה.

וה' יתברך יעזור ש'כאשר שמענו כן עוד נחזה', שכל הדברים שאנו שומעים ומבקשים נזכה לראותם בהתגלות, במהרה בימינו אמן.

‘החודש הזה לכם’ ‘דילכון הוא’ (וזהר ח"ב קי., וע' לעיל דברי המגיד על כן), כח ההתחדשות, 'אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי' זהו חודש ניסן, וכמו שאומרים בפייט 'ראשון אמצת לפרח שושנים, אמוץ לעורר מרדם ישנים', הקב"ה דופק ורוצה שנפתח לו כל אחד בשלו, פתיחת הלב, פתיחת המחשבה, להתעורר מתדרמת הזמן. ובשבת החודש הזמן להתחדש בחיים רוחניים, ולקחת כח ההתחדשות לכל השנה כולה, 'אמוץ לעורר מרדם ישנים'.

כל זמן טוב יש לו את אורו, ונצרך להשתמש באורו במשך כל השנה כולה, פורים לא נועד לפורים בלבד אלא לכל השנה כולה, וכל שינוי והתעלות הגוף במשך כל השנה הוא על

בשורה טובה תדשן עצם

לשאלת רבים ניתן למצוא כל השיעורים בספה"ק תורת המגיד בשלוחה
ייעודית בקו דברי אמת ואמונה - שלוחה 3

בשלוחה זו ניתן לשמוע גם את סדרות השיעורים בספרי פרי הארץ,
תומר דבורה, שער היחוד והאמונה, ודרך ה', שיעורי שפת אמת
השבועיים על פרה"ש בלה"ק וביידיש, דרשות בנושאים שונים ועל
מועדי השנה, וכן הדרשות הנאמרים מידי שבוע ביש"ק 'פני מנחם'
לעמלי תורה.

ארץ ישראל - 5265* (או 02-5011430).

ארה"ב - 518-329-9186

אירופה - 44-3303-9004-84

שמיעו ותחי נפשכם

